

Grup de Treball d'Etnomusicologia de l'ICA

COL·LOQUI

“LA IDEOLOGIA NEOLIBERAL EN ELS NOUS
MODELS D'INTERVENCIÓ SOCIO-MUSICAL”

Horacio Espinosa

26 GEN 2022 - 18H-20H (CET)

Sessió virtual transmesa per
Facebook Live: @etnomusicologiabcn

COLOQUIO

“LA IDEOLOGÍA NEOLIBERAL EN LOS NUEVOS
MODELOS DE INTERVENCIÓN SOCIO-MUSICAL”

Horacio Espinosa

26 ENE 2022 - 18H-20H (CET)

Sesión virtual transmitida por
Facebook Live: @etnomusicologiabcn

COLLOQUIUM

“THE NEOLIBERAL IDEOLOGY IN THE NEW MODELS
OF SOCIO-MUSICAL INTERVENTION”

Horacio Espinosa

26 JAN 2022 - 18H-20H (CET)

On-line session transmitted by
Facebook Live: @etnomusicologiabcn

Resum

Per a aquesta presentació, rescatarem el concepte de “Ideologia” de l'oprobri teòric en el qual es troba després de ser defenestrado per part de la doxa postmoderna. L'objectiu és dur a terme la crítica a la ideologia d'un programa d'intervenció social basat en l'ensenyament musical i dirigit a joves dels barris de l'anomenada *Franja Besòs*, de la ciutat de Barcelona. L'enfocament aquí proposat no hauria de ser una excepció, sent els joves tan despietadament bombardejats amb programes sòcio-artístics elaborats al voltant de conceptes clarament ideològics com a “resiliència” o “apoderament”. Aquest procés d'ideologització neoliberal es realitza no sols amb l'anuença, sinó fins i tot amb l'activa participació dels governs, en aquest cas de Barcelona. Això contradiu cert lloc comú que parla d'un replegament de l'Estat enfront de les forces del mercat, quan és el propi Estat el principal promotor de l'*empresarialització* de la societat. L'anàlisi d'un programa públic com aquest, mostra de manera empírica, com els governs són còmplices de les forces del mercat, a través de programes d'educació artística, musical en aquest cas, que transmeten i porten a la pràctica la ideologia neoliberal.

Resumen

Para esta presentación, rescataremos el concepto de “Ideología” del oprobio teórico en el cual se encuentra después de ser defenestrado por parte de la doxa posmoderna. El objetivo es llevar a cabo la crítica a la ideología de un programa de intervención social basado en la enseñanza musical y dirigido a jóvenes de los barrios de la llamada *Franja Besós*, de la ciudad de Barcelona. El enfoque aquí propuesto no debería ser una excepción, siendo los jóvenes tan despiadadamente bombardeados con programas socio-artísticos elaborados alrededor de conceptos claramente ideológicos como “resiliencia” o “empoderamiento”. Este proceso de ideologización neoliberal se realiza no solo con la anuencia, sino incluso con la activa participación de los gobiernos, en este caso de Barcelona. Esto contradice cierto lugar común que habla de un repliegue del Estado frente a las fuerzas del mercado, cuando es el propio Estado el principal promotor de la *empresarialización* de la sociedad. El análisis de un programa público como este, muestra de manera empírica, cómo los gobiernos son cómplices de las fuerzas del mercado, a través de programas de educación artística, musical en este caso, que transmiten y llevan a la práctica la ideología neoliberal.

Abstract

For this presentation, we will rescue the concept of “Ideology” from the theoretical shame in which it finds itself after being defenestrated by the postmodern doxa. The objective is to carry out a critique of the ideology of a social intervention program based on musical teaching and aimed at young people from the neighborhoods of the so-called *Franja Besós*, in the city of Barcelona. The approach proposed here should not be an exception, young people being so mercilessly bombarded with socio-artistic programs built around clearly ideological concepts such as “resilience” or “empowerment”. This process of neoliberal ideologization is carried out not only with the consent, but even with the active participation of the governments, in this case of Barcelona. This contradicts a certain commonplace that speaks of a withdrawal of the State in the face of market forces, when the State itself is the main promoter of the *entrepreneurialization* of society. The analysis of a public program like this one empirically shows how governments are accomplices of market forces, through artistic education programs, in this case music, which transmit and put into practice the neoliberal ideology.

Grup de Treball d'Etnomusicologia de l'ICA

Horacio Espinosa
(Guadalajara, México, 1979) Doctor 'Cum laude' en Psicologia Social per la Universitat Autònoma de Barcelona. Va realitzar una estada postdoctoral en el

Departament d'Antropologia Social de la Universitat de Barcelona amb una beca del CONACYT (Mèxic). És membre del Grup de Recerca sobre Exclusió i Control Socials (GRECS) i de l'Observatori d' Antropologia del Conflictu Urbà (OACU). Exerceix com a professor associat en la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), en el departament de Psicologia i Ciències de l'Educació, on imparteix les assignatures d'Introducció a les Ciències Socials i Acció Col·lectiva. Ha escrit i avaluat articles per a revistes acadèmiques del Regne Unit, els EUA, França, Espanya, Alemanya, Mèxic, el Perú, Colòmbia i altres països.

Horacio Espinosa (Guadalajara, México, 1979)

Doctor 'Cum Laude' en Psicología Social por la Universidad Autónoma de Barcelona. Realizó una estancia posdoctoral en el Departamento de Antropología Social de la Universidad de Barcelona con una beca del CONACYT (México). Es miembro del Grup de Recerca sobre Exclusió i Control Socials (GRECS) y del Observatori d'Antropología del Conflictu Urbà (OACU). Se desempeña como profesor asociado en la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), en el departamento de Psicología y Ciencias de la Educación, donde imparte las asignaturas de Introducción a las Ciencias Sociales y Acción Colectiva. Ha escrito y evaluado artículos para revistas académicas de Reino Unido, EE. UU., Francia, España, Alemania, México, Perú, Colombia y otros países.

Horacio Espinosa (Guadalajara, Mexico, 1979)

'Cum Laude' PhD in Social Psychology from the Autonomous University of Barcelona. He did a postdoctoral stay at the Department of Social Anthropology of the University of Barcelona with a grant from CONACYT (Mexico). He is a member of the Research Group on Exclusion and Social Control (GRECS) and the Observatory of Anthropology of Urban Conflict (OACU). He works as an associate professor at the Open University of Catalonia (UOC), in the Department of Psychology and Educational Sciences, where he teaches the subjects of Introduction to Social Sciences and Collective Action. He has written and evaluated articles for academic journals in the UK, the US, France, Spain, Germany, Mexico, Peru, Colombia and other countries.

 etnomusicologia@antropologia.cat

ICA: <https://www.antropologia.cat/grups-de-treball/grup-de-treball-etnomusicologia/>

Facebook: @etnomusicologiabcn

Web: <https://barcelonaetnomusicologia.wordpress.com/>